

Scientific journal
«ECONOMICS AND FINANCE»

Publishing house «BREEZE»,
Montreal, Canada

Current scientific research

Collection of scientific articles

List of journals indexed

Submitted for review in

Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

Publishing house «BREEZE»,
Montreal, Canada,
2017

Publishing house «BREEZE»

Current scientific research

Reviewers:

Sven-Olof Collin,

*Professor of Business Administration on Corporate Governance and Accounting
Linnæus University (Kristianstad, Sweden)*

Cathy A. Enz,

*Professor of Innovation and Dynamic Management Chair and is a full professor at
the School of Hotel Administration at Cornell University (Ithaca, New York, USA)*

*Science editor: Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH*

Drobyazko S.I.

Current scientific research: Collection of scientific articles. - Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada, 2017.- 248 p.

ISBN 978-617-7214-49-5

Collection of scientific articles published on the results of the International scientific and practical conference "Current scientific research" is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-617-7214-49-5

© 2017 Copyright by Publishing house «BREEZE»

© 2017 Authors of the articles

© 2017 All rights reserved

Temelkova M.P. A MODEL DETERMINING LEADERSHIP IN THE BUSINESS ORGANIZATIONS UNDER THE CONDITIONS OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION	188
14. MARKETING	193
Kovinko A. M., Posvalyuk O.I. MARKETING TECHNOLOGY CONSULTING SERVICES ..	193
Chekashkina N.R., Torosyan I.L. MODERN APPROACHES TO NETWORK ORGANIZATIONS DEVELOPMENT	197
15. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY AND EDUCATION	201
Bakalov N.I. THE TEACHER'S COMPETENCES UNDER THE CONDITIONS OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION.....	201
Voytkevich N.I. B2 ENGLISH LEARNING AND TEACHING CHALLENGES AT UKRAINIAN HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS	204
Diachok N.V., Chernukha N.N. A FOREIGN LANGUAGE SPECIALIST: VECTORS TO PROFESSIONAL MOBILITY	208
Ziyazieva L.R., Evloeva M.B., Rgebaeva R.M. TECHNOLOGY OF ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS IS IN INSTITUTIONS OF HIGHER LEARNING...	213
Ovsiienko L. INNOVATIVE APPROACHES TO IMPROVING PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	215
Oliylyk H.M. THE ROLE OF LEISUR ACTIVITY IN THE PROCESS OF JUNIOR TEENAGERS' DEVELOPMENT	221
Rubashka V.P. THE FORMATION OF THE INTELLECTUAL CAPITAL OF THE SOCIETY	224
Sergeeva I.V. THE WAYS OF USING INFORMATION TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGES DISTANCE TEACHING IN TECHNICAL UNIVERSITIES	227
Stepina E.G. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING COMPUTER TECHNOLOGY IN EDUCATION	231
Schaslyva N.S. TRAINING FUTURE PHILOLOGISTS AND TRANSLATORS TO CONSIDERATION ON INTERTEXTUALITY IN MODERN ENGLISH ELECTRONIC MEDIA	233

this reason, there is no point in looking for easy ways out. Those “addicted” to English should approach tutors and teachers, read and consult books, use the Internet in order to keep pace with the times.

References:

1. Агафонова О.А. Позааудиторне читання як засіб опанування іноземною мовою//Матеріали 3-ої Міжнародної конференції «Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мові як іноземній». – Полтава, 2000. – С.111-112.
2. Войткевич Н.І. Підготовка вузу до англomовного викладання (з досвіду роботи Буковинського державного медичного університету). Динаміка наукових досліджень-2010//Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Т.5-Перемишль, 2010.-С.5-7.
3. Войткевич Н.І. Змістовно-мовне інтегроване навчання англійській мові студентів-медиків. Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології // Матеріали навчально-методичної конференції. – Чернівці, 2012. – С. 50–51.
4. Караменов Н. О важности чтения // «Зеркало недели. Украина», № 33. - 13 сентября, 2013.
5. John P. Miller. The Holistic Curriculum. – University Toronto Press, 2007. – 216 p.
6. Mykhailenko V.V. Learner-Teacher’s Roles in Globalizing the Class-Room. – Діяльнісно-зорієнтований підхід як шлях формування мовних та мовленнєвих компетенцій з іноземних мов у контексті полікультурності освітнього процесу Буковини / Матеріали регіональної конференції. 9 грудня 2005. – Чернівці, 2005. – С. 3-7.
7. Voytkevich N.I. Content and Language integrated Learning. Бъдещите изследвания – 2012 / Материали за VIII международна научна практична конференция. – София: Бял ГРАД-БГ. – 2012. – стр. 26-29.
8. Voytkevich N.I. Development of communication skills in extra-curricular group work. Be Smart! / International scientific-practical congress of pedagogues and psychologists. 17-18th of February, 2015. – Geneva (Switzerland): Publishing Center of the European Association of pedagogues and psychologists “Science”, Geneva, 2015. – Volume 1. – P. 69-71.
9. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. – Oxford: Oxford University Press, 1996. – 582 p.

Diachok N. V.,

Postgraduate Student,

Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv)

Chernukha N. N.

Doctor of Pedagogical sciences, professor (Ukraine, Kyiv)

A FOREIGN LANGUAGE SPECIALIST: VECTORS TO PROFESSIONAL MOBILITY

Дячок Н. В.

аспірант,

Київський університет імені Бориса Грінченка

Чернуха Н. М.

доктор педагогічних наук, професор

ВЕКТОРИ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

The article analyzes the phenomenon of a Foreign Language specialist professional mobility. It studies different approaches to the problem of professional mobility and the conclusion is the following: professional mobility is simultaneously a personal trait, which provides a person with the grasp in the changeable professional surrounding, a type of activity, directed at the professional self-development, and a transforming process creating the inner and the outer professional environment.

Keywords: professional mobility, professional mobility types, readiness professional mobility, a foreign language specialist.

Розглянуто проблему тлумачення дефініції «професійна мобільність». Проаналізовано характерні критерії формування професійної мобільності фахівця з іноземної мови, обґрунтовано особливості формування професійної мобільності фахівця під час оволодіння ним іноземною мовою. Авторами пропонується виділити професійну мобільність як інтегровану якість та невід’ємну частину освітнього процесу.

Ключові слова: професійна мобільність, типи професійної мобільності, інтегративна характеристика, соціокультурний характер професійної мобільності.

У сучасному динамічному світі нові сфери діяльності виникають дуже часто, а технічний прогрес майже повністю змінює уявлення про умови праці в уже наявних галузях. Як наслідок, навіть протягом життя одного покоління можуть відбуватися серйозні

структурні перебудови в соціумі, тому необхідно бути готовим до того, що здобутої освіти буде недостатньо і впродовж життя потрібно буде постійно підвищувати рівень своєї освіти або зовсім змінювати сферу діяльності.

У педагогіці неодноразово підкреслювалася роль процесу оволодіння студентами іншомовним спілкуванням для розвитку професійних якостей майбутнього фахівця [1; 2; 7; 8; 9; 10; 12; 17]. Із аналізу наявних на сьогодні джерел можна зробити висновок, що досить велика кількість досліджень орієнтована на професійне становлення студентів засобами іноземної мови.

Особливістю сучасної професійної діяльності стає актуалізація мовної підготовки. Знання іноземної мови є реальною необхідністю й обов'язковою умовою успішної професійної діяльності. Незаперечно важливою є потреба у формуванні готовності до професійної мобільності саме у майбутніх учителів іноземних мов в освітньому середовищі університету, оскільки у сучасних умовах, важливо не лише володіти певним рівнем мови, а й вивчати іноземну мову за професійним спрямуванням. Для майбутніх учителів іноземних мов сформована готовність до професійної мобільності – це шлях до формування конкурентоспроможного фахівця у сучасному інформаційному світі, який потребує постійного спілкування іноземною мовою як на професійному, так і на громадському рівнях.

Професійна мобільність фахівців різного профілю стала предметом міждисциплінарного дослідження вчених ще у 70-х роках ХХ століття, зокрема, у соціології: Р. Бендікс, Т. Заславська, С. Ліпсет, Р. Ривкіна, Е. Саар, П. Сорокін, М. Тітма, Г. Чередниченко, В. Шубкін та ін.; економіці: Л. Данилова, Н. Ничкало, О. Симончук, О. Щербак (вітчизняні вчені) та П. Блау, Н. Василенко, Е. Корчагін, Г. Мухамедзянов, О. Олейнікова, О. Філатов, Д. Чернилевський (зарубіжні науковці); психології: К. Барбакова, В. Войнович, С. Кугель, І. Мартинюк, В. Осовський, О. Шкаратан, В. Ядов; педагогіці: М. Болдирєв, О. Гришнова, М. Д'яченко, Л. Епштейн, Л. Кандилович, А. Линенко, Б. Лихачов, П. Новиков, Л. Пономарьов, Т. Сапожнікова, П. Смоловік, А. Столяренко та ін.

У сучасних умовах реформування вищої освіти, активно вивчають розвиток професійної мобільності В. Андрущенко, Т. Гордєєв, В. Гринько, Н. Грицькова, Ю. Гуров, О. Добришина, Є. Іванченко, Б. Ігошев, Ю. Клименко, С. Лобода, Н. Мерзляков, Е. Нікітін, Л. Петько, В. Хімінець, Р. Пріма, М. Садирова, О. Симончук, С. Сисоєва, Л. Сушенцева, В. Тернопільська [17], І. Хомюк, І. Шпекторенко, Н. Чернуха, В. Юрченко, О. Яненко.

Варто зазначити, постійний інтерес учених до різних аспектів проблеми формування професійної мобільності залишає недостатньо розробленими деякі питання, які потребують визначення особливостей формування професійної мобільності фахівця з іноземної мови.

Мета дослідження – розкрити особливості формування професійної мобільності фахівця з іноземної мови.

У контексті нашої роботи, зазначимо, що поняття «професійна мобільність» – досить широке і неоднозначне, воно має певні особливості. Вивчення проблеми професійної мобільності показує багатогранність трактувань цього феномена: від готовності та здатності працівника до зміни виконуваних виробничих завдань, до освоєння ним нових спеціальностей (Е. Зеєр); від механізму адаптації особистості, пов'язаного з процесом суб'єктного становлення (Ю. Дворецька) [3]; від орієнтації особистості, представленої в її структурі у вигляді ціннісно-сміслового конструкту в єдності особистісних якостей і утворень (Л. Амірова); від критерія професійної компетентності (І. Шпакіна); від інтегративної характеристики готовності та здатності особистості до якісного й швидкого оволодіння ключовими та професійними компетенціями (В. Солоненко); від характеристики особистості, необхідної для інтеграції професійного розвитку (А. Маркова). Згідно з визначенням С. Капліної, професійна мобільність – це «інтегративна характеристика готовності інженера до успішної адаптації в умовах виробництва, що включає сукупність базових компонентів професійної культури та професійної компетентності» [4, с. 39]».

Л. Меркулова, розкриваючи сутність професійної мобільності спеціаліста технічного профілю, розуміє її як якість особистості, що інтегрує професійні компетенції і адаптивно

важливі якості, які є її структурними компонентами. Зміст професійної мобільності науковець представляє горизонтальною (здатність до виконання професійних функцій), вертикальною (компетенції) та внутрішньою (мотиваційно-цільові установки) складовими і доводить, що підготовка спеціалістів технічного профілю, яка передбачає формування професійної мобільності, має здійснюватися на соціокультурному та комунікативному рівнях, які досягаються засобами іноземної мови [5].

Вчені розглядають такі типи професійної мобільності: 1) за певних обставин випускник вищого навчального закладу змінює сферу діяльності в рамках однієї широкої спеціальності, але при цьому явного професійного росту не відбувається; 2) характер діяльності працівника зазнає тих чи інших змін у зв'язку з призначенням на нову (вищу) посаду; 3) працівник змінює одну професію на іншу, тією чи іншою мірою подібну до першої, що дозволяє хоча б в обмеженому варіанті спиратися на набуті в процесі навчання у ВНЗ знання, уміння і навички: наприклад, викладач фізики ВНЗ переходить працювати до фізичної лабораторії науково-дослідного інституту і навпаки; 4) тип професійної мобільності, що означає кардинальну зміну професії, коли потрібно заново опанувати нове поле діяльності [13].

Наголошуємо на необхідності виокремлення типів особистості, потенційно схильних до мобільної або стабільної поведінки, та типів, що по-різному оцінюють порівняльну значущість тих чи інших робочих місць. Взаємозв'язок професійної мобільності та якості освіти розглядається як елемент трудового ресурсу, який здатний до постійного підвищення кваліфікації чи зміни професій взагалі.

Перед тим як виокремити особливості формування професійної мобільності фахівця з іноземної мови, вважаємо за необхідне, виокремити загальні критерії сформованості професійної мобільності, до яких ми можемо віднести наступне:

- властивості й якості особистості (відкритість світу, довіра до людей і до себе, гнучкість, оперативність, локалізація контролю, толерантність);
- уміння (рефлексії, саморегуляції, самовизначення, ціле покладання);
- здатності (бачити і розуміти сутність змін соціумі); бачити варіативність і альтернативність розвитку ситуації; конструктивно, продуктивно мислити;
- проектувати необхідні зміни в мікро та макро соціумах;
- вирішувати проблеми; адаптуватися до змін [15].

Необхідним є проаналізувати ці критерії відповідно до особливостей фахівця з іноземної мови.

Критерій 1. Відкритість світу, довіра до людей і до себе, гнучкість, оперативність, локалізація контролю, толерантність – це якості, без яких не може існувати ні одна людина. Оскільки мова – це головний елемент будь-якої культури і у фахівця з іноземної мови – велике поле існування. Саме при викладанні іноземної мови фахівець вчить пізнавати різні культури, їх цінності та особливості, порівнювати та шукати відмінності. Знавець іноземної мови розуміє, що він лише посередник у навчальному процесі, адже ми навчаємось самі.

Критерій 2. Фахівець з іноземної мови має велике підґрунтя психологічних та онтологічних засад. Фахівець з іноземної мови володіє конструктивно-продуктивним мисленням, це людина, яка постійно знаходиться в діяльності (знаходить відповідні еквіваленти, відшукує синоніми і антоніми, інтерпретує першотекст з однієї мови на іншу).

Критерій 3. Мова як фах, впливає на зміст і формування концептуального світогляду, оскільки через спілкування іноземною мовою спостерігається розвиток професійного інтелекту, а через нього і самої особистості як на професійному так і на особистісному рівнях.

Критерій 4. Вирішення проблем та адаптація до змін – це безперечні переваги для мовника, адже сьогодні соціум визнав цінність оволодіння іноземною мовою. Адаптація дає шанс інтегрувати у світ відкритого типу, який постійно змінюється. Це – шанс для кращого працевлаштування.

Зауважимо, оволодіння іноземною мовою сприяє формуванню соціально-професійної особистості фахівця в різних сферах, що відповідає вимогам сучасного суспільного розвитку, і тим самим сприяє забезпеченню підвищення рівня розвитку соціуму.

Професійна мобільність фахівця з іноземної мови містить соціокультурний характер, вона заснована на принципі залучення національної культури [6] у процесі оволодіння мовою. Використання різноманітних національних матеріалів певної культури сприяє пробудженню пізнавальної мотивації у студентів, коли вони не тільки засвоюють програмний матеріал, але і знайомляться з невідомими фактами культури, що, поза сумнівом, викликає розвиток самої мобільності.

Варто зауважити, регіональні, специфічні знання мають доповнюватися відомостями з галузі соціально-групових фонових знань. Таким чином, різноманітний додатковий лінгвокраїнознавчий матеріал сприятиме розвитку особистості майбутнього фахівця в цілому, і його професійної мобільності, зокрема.

Для успішної професійної діяльності майбутнього фахівця з іноземної мови після закінчення вищого навчального закладу, важливо виховувати у собі розуміння необхідності ефективної соціальної комунікативності, яка передбачає повноцінний розвиток особистості спеціаліста, тобто інтеграцію його загально професійних, спеціальних, загальнолюдських знань і соціального досвіду, необхідних для виконання ним його професійної діяльності та їх залучення до процесів професійної, міжособистісної та міжкультурної взаємодії. Тому, підтримуємо тезу Ю.Рибінської: «Кінцевим результатом реалізації педагогічної системи є формування іншомовної комунікативної компетентності майбутнього філолога. Визначальними її елементами, взаємодія яких впливає на формування професійної комунікативної компетентності майбутніх філологів, є методологічні підходи до побудови навчально-виховного процесу, модель майбутнього філолога, готового до використання креативних перекладів, основні компоненти й етапи підготовки, умови, методика зумовлених проблемою формування професійної комунікативної компетентності майбутніх філологів. [14, с. 90–91].

Наголосимо, що сучасна концепція мовної освіти передбачає трансформацію системи підготовки фахівців, яка сприяє розвитку професійної мобільності, що у свою чергу підвищить рівень їхньої професійної діяльності.

Варто нагадати, що засвоєння лінгвістичних конструкцій іноземної мови відбувається в умовах штучно створеного полікультурного середовища, тому, з одного боку, це ускладнює формування як мовних навичок майбутніх фахівців так й їхньої професійної мобільності, а з іншого – це дає можливість викладачеві змодельовати зміст означеного процесу з урахуванням домінування функціональних цілей і завдань, тому ми погоджуємося з думкою Л.В.Петько [8] про актуальність формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету.

Зважаючи на сказане вище, ми дійшли висновку, що в умовах розвитку сучасних суспільних та економічних відносин, розширення ринку праці мобільність є запорукою успішної професійної діяльності майбутнього фахівця з іноземної мови. Оволодіння іноземною мовою це один з важливих предметів гуманітарного циклу в контексті вищої освіти, який необхідно розглядати як один з базових системотвірних чинників формування професійної мобільності майбутніх фахівців з іноземної мови. У зв'язку із цим актуальним стає пошук способів, що дають змогу формувати засобами іноземної мови таку якість фахівця, як професійна мобільність. Оволодіння іноземною мовою є невід'ємною частиною формування професійної мобільності, яка передбачає зміну мети, змісту, процесу та форми організації освітнього процесу, розробку спеціального методичного забезпечення, спрямованого на здійснення поглибленої мовної підготовки. Сьогодні іноземна мова стає інструментом академічної та професійної діяльності, засобом подальшої самоосвіти й самовдосконалення, розвитку нової провідної якості – професійної мобільності.

Література:

1. Безкоровайна О.В. Формування міжкультурної толерантності студентів-філологів у контексті аксіологічної парадигми / О.В.Безкоровайна //Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: науковий збірник:наукові записки РДГУ. Випуск 11(54), 2015. - С. 4-7.
2. Безлюдна В.В. Профессиональная компетентность будущего учителя иностранного языка в контексте интеграции Украины в Европейское образовательное пространство // В.В. Безлюдна // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, IV (41) Issue: 86, Budapest. – 2016. – P. 7–11. URI <http://scaspee.com/all-materials/pedagogy-and-psychology-in-an-era-of->
3. Дворецкая Ю.Ю. Психология профессиональной мобильности личности : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. психол. наук : 19.00.01 / Юлия Юрьевна Дворецкая. – Краснодар, 2007. – 24 с.
4. Каплина С. Е. Концептуальные и технологические основы формирования профессиональной мобильности будущих инженеров в процессе изучения гуманитарных дисциплин : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.08 / Светлана Евгеньевна Каплина. – Чебоксары, 2008. – 48 с.
5. Меркулова Л.П. Формирование профессиональной мобильности специалистов технического профиля средствами иностранного языка [Электронный ресурс] : автореф. дис. на соискание науч.степени д-ра пед. наук : 13.00.08 / Л.П.Меркулова. – Самара, 2008. – Режим доступа : http://www.ceninauku.ru/info/page_18106.htm
6. Петько Л.В. Впровадження української національної ідеї в процес іншомовної освіти майбутніх педагогів / Л.В.Петько // Вища освіта України. – 2013. – № 2. – С. 68–74. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7829>
7. Петько Л.В. Иноязычное обучение будущих менеджеров образовательной сферы в условиях университетской подготовки // Инновации в образовании : научно-методический журнал / учред. Современная гуманитарная академия ; гл. ред. И.В.Сыромятников. – М. : Современная гуманитарная академия, 2013. – № 12. – С. 36–45. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7868>
8. Петько Л.В. Програма вступного випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька) за професійним спрямуванням для вступників до магістратури НПУ ім. М. П. Драгоманова: метод.вказівки для студ., бакалаврів та викл. ВНЗ / Л.В.Петько, В.В.Ніколаєнко; за ред. Гончарова В.І. – [2-е вид., доп. і випр.]. – К. : НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2011. – 76 с.
9. Петько Л.В. Робота над піснею в курсі англійської мови як один із засобів професійної підготовки студентів гуманітарних спеціальностей ВНЗ / Л.В.Петько // Іноземні мови.– 2011. – № 1 – С. 44–48.
10. Петько Л.В. Професійно орієнтовані технології навчання ІМ як засіб формування професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету / Л.В.Петько // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент: зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 18. – С. 179–188. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/8391>
10. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі / Л.В. Петько // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. пр. – 2015. – Вип. 53. – С. 309–312. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7827>
11. Петько Л.В. Шляхи формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів мистецьких спеціальностей ВНЗ у процесі фахової підготовки / Л.В.Петько // Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини / 2012. – Випуск 6. – Ч. 3. – С. 57–62. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7445>
12. Попков В.А. Теория и практика высшего профессионального образования: учеб. пособие для системы дополнительного педагогического образования / В.А.Попков, А.В.Коржуев. – М. : Академический Проект, 2004. – 432 с
13. Рибінська Ю. Підвищення рівня володіння англійською мовою майбутніми філологами як умова інтеграції в міжнародний освітній простір / Ю.Рибінська / Young Scientist. – 2016. – № 4.1.(31.1). – С. 87–90.
14. Сушенцева Л.Л. Професійна мобільність як сучасна педагогічна проблема [Електронний ресурс] / Л. Л.Сушенцева. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/192-profesijna-mobilnist-jak-suchasna-pedagogichna->
15. Тернопільська В.І. Структура професійної компетентності майбутнього фахівця / В.І.Тернопільська // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного ун-ту. Серія: Педагогіка. – 2012. – № 9. – С. 208–213.
16. Тернопільська В.І. Мобільність особистості як предмет наукового дослідження / В.І.Тернопільська // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. – 2016. – № 20. – С. 234–243.